

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

V. Faz (2009-2013) ve Öncelikler

A. Nalan FİDAN / Birlik Müdürü
Bursa Büyükşehir Belediyesi
Etüd ve Projeler Dairesi Başkanı
Bursa – 5 Haziran 2009

Sağlıklı Şehirler Projesi Nedir?

Sağlık,
Sadece hastalığın olmaması durumu değil,
aynı zamanda fiziksel, zihinsel ve sosyal tam
bir esenlik halidir.

(DSÖ tüzüğü - 1946)

Sağlıklı Şehirler Projesi “herkes için sağlık” prensipleri ışığında
şehirde yaşayan insanların **Fiziki / Sosyal / Psikolojik / Çevresel**
refahlarını geliştirmeyi amaçlayan uzun dönemli bir kalkınma
projesidir.

WHO Healthy Cities Network Phase IV (2003-2008)
in the WHO European Region (Designated and Applicants)

90 Cities

● 79 designated

- 11 applicants

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği üye haritası

Ağı'n 6 stratejik amacı

1. Avrupa'da ve yerel seviyede sağlık ve sürdürülebilir kalkınmaya yönelik eylem ve politikalar geliştirmek;
2. Kamu sağlığı ve kentsel dönüşüm politikaları ile Sağlıklı Şehirler hareketini ulusal seviyede güçlendirmek ve yerelle işbirliğini arttırmak;
3. Sağlığı geliştirmek için kullanılabilecek bilgi ve metotlar, dayanaklar, politikalar ve uygulamalar oluşturmak;

Ağı'n 6 stratejik amacı

4. Avrupa şehirleri ve ağları arasında ortak çalışmalar, dayanışma ve işbirliğini geliştirmek;
5. Avrupa'da ve küresel ölçekte sağlığın savunuculuğu için aktif bir rol üstlenmek; ve bunu başarmak için kentsel konularda çalışan kurumlar ve yerel yönetimler ile ortaklıklar kurmak; ve
6. Avrupa Bölgesindeki tüm ülkelerin DSÖ Avrupa Ağı'na erişimini kolaylaştırmak.

Avrupa Ağı V. Faz Temaları

- Sağlıklı Şehirler Projesi belli süreleri kapsayan fazlar halinde yürümekte; her Fazda üye şehirlerden belli ana konular üzerinde çalışmaları beklenmektedir.
- 5. Faz'ın ana ana konuları, hedef ve prensipleri Zagreb Sağlıklı Şehirler Bildirisi ile açıklanmıştır.

Avrupa Ağı V. Faz Temaları

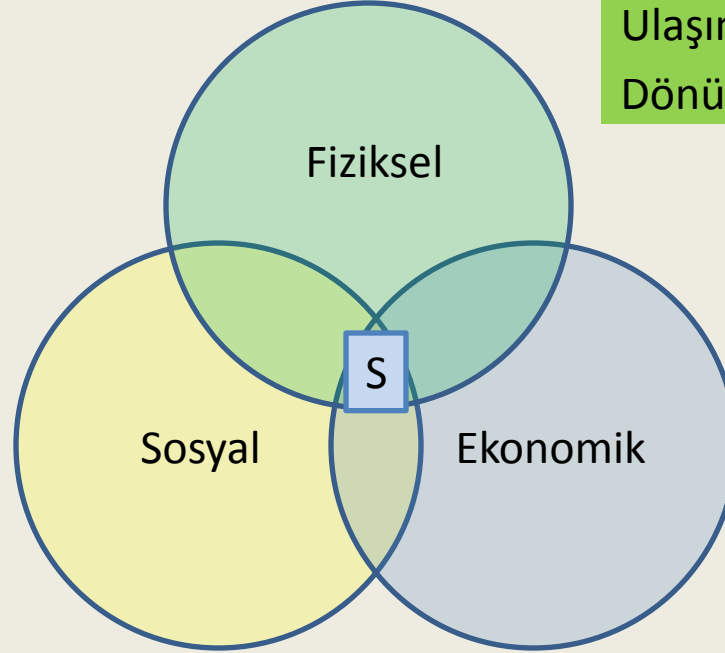
- V. Faz'da DSÖ Avrupa Ağı'nda yer alan şehirlerin farklılıkları ve kendilerine özgü özellikleri dikkate alınmıştır.
- V. Faz'da şemsiye yaklaşımı uygulanacaktır.
- Buna göre şehirler kendi yerel önceliklerini değerlendirecek ve insanların sağlığını iyileştirmede en fazla etkisi olacak özel öneme sahip konuları belirleyecektir.

Vizyonunuz nedir? Değerleriniz nedir?

Uyum
Entegrasyon
Destek
Gönüllülük
Dayanışma
Erişim
Yaşam Kalitesi

S

Sağlık

Yeşil alanlar
Çevre
Yaşanabilirlik
Ulaşım
Dönüşüm

Yenilikleri
destekleyen
başarı imkanı
yüksek bir
ticari bölge
haline gelmek

5. Faz için içerik ve çalışma yöntemlerinde neleri tutmalı, değiştirmeli ve/veya eklemeliyiz?

5. Fazda hangi ana konular ele alınmalı?

4. Fazdan elde edilen deneyim

Sağlıklı Şehir prensipleri

DSÖ'nün küresel ve Avrupa stratejileri

Yeni ortaya çıkan kentsel kalkınma konuları

Kamu sağlığı alanında yaşanacak gelişmeler

Şehirlerin ihtiyaçları ve beklentileri

Sosyo-politik fırsatlar

5. Fazın temalarına ve öncelikli çalışma alanlarına karar verme

Sağlıklı şehir vizyonlarını birleştirmek

Zorluklarla mücadele etmek

Stratejik ve taktiksel düşünmek

Etki potansiyeli yaratmak

Yenilik için giriş noktaları

Sosyal, ekonomik ve çevresel gündemleri
birleştirmek ve tüm yeni ortakları angaje
etmek

Realistik

Şehre katma değer sağlamak

Hava kirliliği

kentsel dönüşüm teknoloji erişim

Gürültü

iklim

yeşil alanlar

evde bakım

Trafik şiddet

yerel ortaklıklar

Kamu sağlığı krizleri

Yaşlanma

göç

kazalar

yeni küresel tehditler

kalp hastalıkları

obezite

dışlanma akıl sağlığı

Uyuşturucu

kanser

Fakirlik

çocukların sağlığı

tütün

fiziksel aktivite

Liderlik

Deęiřtirme ve birleřtirme kapasitesi

Tüm politikalarda eşitlik, hakkaniyet ve sağlık
Sosyal-Yapay Çevre-Yaşam Tarzları-Yardımlaşma

Yaratıcılık-esenlik-mutluluk
Büyük küresel gündemlere katkı

Şehirlerden Beklenenler

- Sağlığın iyileştirilmesi için farklı sektörler arasındaki işbirliklerini arttırmak;
- Farklı sektörlerin aktif olarak işin içerisine dahil edilmesine çalışmak;
- Sağlık ile entegrasyonu destekleyen kentsel planlama yaklaşımları uygulamak;
- Çalışmalarda sivil toplumun katılımını destekleyici mekanizmalar oluşturmak ve bu konularda sektörler arası işbirliğini kolaylaştırıcı idari çözümler getirmek; ve
- Sağlığın sosyal belirleyicileri ile sağlık alanında eşitsizlikler konusunu gündemde tutmak.

Avrupa Ağı V. Faz Temaları

- V. Faz'da üç ana konuya odaklanılacaktır.
- V. Faz'ın tüm konuları birbiri ile ilişkili, birbirine bağımlı ve karşılıklı olarak destekleyicidir.
- Stratejik çalışmalar ve uygulamalar dikkate alınarak her bir ana konunun kapsamı geniş tutulmuştur.
- Her bir ana konu altında birçok önemli konu listelenmiştir.
- Verilen bu listeler nihai veya bir kural niteliğinde değildir.
- Buna karşın listelenen konular şehirlerin ana konulara yaklaşımlarında ve öncelikleri belirlemelerinde büyük önem vermeleri gereken yönleri ortaya koymaktadır.

Ana tema 1

- İnsan sağlığını destekleyici çevreler:
 - *Sağlıklı bir şehir her şeyin üzerinde tüm vatandaşlarını kapsayıcı, destekleyici, duyarlı ve vatandaşlarının farklı ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilen bir şehir olmalıdır.*

Ana tema 1 - önemli başlıklar

- **Tüm çocuklar için daha iyi sonuçlar:** Çocuklara yönelik hizmetler vermek, tüm genç vatandaşları desteklemek ve çocukların yaşam şartlarının sistematik olarak iyileştirilmesini hedeflemek. Çocukların yaşamlarının ilk dönemlerine yatırım yapmak sağlık alanındaki eşitsizlikleri azaltmanın en iyi yollarından birisidir.
- **Yaş dostu şehirler:** Yaşlı insanların sağlık ihtiyaçlarına cevap veren politikalar ve kapsamlı eylem planları oluşturmak. Bu çalışmalarda katılımcılık, bağımsız yaşam, destekleyici ve güvenli fiziksel ve sosyal çevre ile erişilebilir hizmetler konuları önemlidir.
- **Göç ve sosyal bütünleşme:** Göçmenlerin sağlık ve sosyal ihtiyaçlarını sistematik olarak gündeme taşımak, entegrasyon ve kültürel anlayışı desteklemek önemlidir.

Ana tema 1 - *önemli başlıklar*

- **Aktif vatandaşlık:** Toplumsal katılımcılık ve toplumun güçlendirilmesi için etkin bir altyapı oluşturmak; Gerçekleştirilecek eylemler için toplumsal geliştirme tekniklerini kullanmak ve sosyal ağ oluşturma imkanları yaratmak.
- **Sağlık ve sosyal hizmetleri:** Toplumun ve özellikle de dezavantajlı grupların ihtiyaçlarına dayanan duyarlı, yüksek kaliteli ve herkesin erişebileceği sağlık ve sosyal hizmetlerin savunuculuğunu yapmak ve geliştirmek.
- **Sağlık bilinci:** Toplumun sağlık bilincini arttıracak programlar geliştirmek ve uygulamak.

AVRUPA ŞEHİRLERİNDEN ÖRNEKLER

- **Aktif Yaşam ve Sağlıklı Yaşlanma Projesi, Dresden, Almanya,**
Proje ile yaşlıların daha bağımsız bir hayat sürebilmesi amacıyla “Fiziksel ve Zihinsel Sağlıklarını Geliştirmek” amaçlanmaktadır.
Yaşlıların yaşam koşullarını ve sağlık durumlarını tespit etmek amacıyla derinlemesine mülakatlar yapılarak yaşlı sağlığı profili hazırlanmıştır. Yaşlı sağlığı konferansı düzenlenerek işin uzmanları bir araya getirilmiş ve gelecek hedefleriyle ilgili aksiyon planı hazırlanmıştır.
- **Göçmenlerin Halk Sağlığı Projesi, Rennes, Fransa**
Projenin amaçları Rennes şehrine yeni gelen göçmenlere uygun bir temel sağlık hizmeti sağlamak, sağlık ve sosyal anlamda ihtiyaçlarını tespit etmek, kente yeni gelenlere sağlık ve sağlık hizmeti verenler hakkında bilgi vermek, hastalıkları takip etmek gibi konularda göçmenlere rehberlik edecek bir merkezin oluşturulması sağlanmıştır.
Merkezde pratisyen hekimler, psikologlar, sosyal çalışmacılar, uzman doktorlar ve 8 farklı dilde tercümanlardan oluşan bir ekip oluşturulmuştur. Bu ekip göçmenlerin sağlığı konusunda hizmet vermektedir.

AVRUPA ŞEHİRLERİNDEN ÖRNEKLER

Kamu Sağlığı Araştırmaları: Sağlıklı Yaşlanma İçin Araç Geliştirmek, İsveç, Stockholm,

Stockholm Şehir Meclisi her yıl kent sağlığı konusunda anketler yaptırmaktadır. Anketler 16-64 ve 64-85 yaş arası için ayrı ayrı düzenlenmiştir. 16-64 yaş arasına iş yaşamı ile ilgiliyken diğer gruba sorulan sorular hizmetlere erişilebilirlik, sosyal destek, güven vb. konularda hazırlanmıştır. Bu araştırma yaşlı sağlığı profilinin hazırlanması ve 65 yaş üstü nüfusun sağlık problemlerinin tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin hazırlanmasına olanak sağlamıştır.

- **Kamu Sağlığında Etnik Azınlıklara Erişmek, Kopenhag, Danimarka**
- **İç Göç ve Vatandaşlık Yerel Planı, Leganes, İspanya**
- **İç Göç Entegrasyon Projesi, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa Büyükşehir Belediyeleri**
- **Klüp 65+Yaş, Zagreb, Hırvatistan**
- **Yaşlıları Harekete Geçirmek, Brno, Çek Cumhuriyeti**
-

Ana tema 2

- **Sağlıklı Yaşam:**
 - *Sağlıklı bir şehir, sağlıklı yaşam tarzlarını destekleyen koşul ve imkanları sunar.*

Sağlıklı Yaşam - *önemli başlıklar*

- **Bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi:** Bulaşıcı olmayan ve kronik hastalıklarla mücadele etmek amacıyla oluşturulan yerel ortaklıkların güçlendirilmesi için verilen çabaları arttırmak.
- **Yerel sağlık sistemleri:** Kalp hastalıkları, kanserler, solumum yolları hastalıkları ve alkol ile ilişkili hastalıkları önemek, kontrol altında tutmak ve yönetmek için kamu sağlığı hizmetleri ve birinci basamak sağlık hizmetleri dahil olmak üzere yerel sağlık sistemlerinin kapasitesini arttırmak.
- **Dumansız şehirler:** Kamusal alanlarda ve çalışma alanlarında tütün kullanımının engellenmesine yönelik politikalar oluşturmak ve uygulamak. Ülkemizde tütün kullanımı 4207 sayılı “TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN ZARARLARININ ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ HAKKINDA KANUN” ile düzenlenmiştir.
- **Alkol ve uyuşturucu:** Alkol ve uyuşturucu kullanımının engellenmesi için sektörler arası eylem planları geliştirmek.

Sağlıklı Yaşam 2 - önemli başlıklar

- **Aktif yaşam:** Aktif yaşam, fiziksel aktivite ve yaya ulaşımı konularını şehir gelişim planlarının ve politikalarının ana konularından birisi haline getirmek.
- **Sağlıklı gıda ve beslenme:** Sağlıklı gıdaya eşit erişim imkanlarını arttırmak ve sağlıklı beslenme alışkanlıkları ile ilgili bilinci yükseltmek.
- **Şiddet ve yaralanmalar:** Trafik ve ev kazaları dahil olmak üzere tüm vatandaşlar için şehir içerisinde şiddet ve yaralanmaları azaltıcı plan ve politikalar oluşturmak
- **Sağlıklı ortamlar:** İnsanların günlük yaşamlarında (örn. mahalleler, okullar çalışma alanları) sağlıklı yaşam ve esenliği arttırıcı programları desteklemek.
- **Esenlik ve mutluluk:** Esenlik ve mutluluğu destekleyen, stresi azaltan ve insanların dirençliliğini arttıran koşulları ve bilinci geliştirmek ve bu yönde araştırmalar yapmak.

AVRUPA ŞEHİRLERİNDEN ÖRNEKLER

Sağlığınız İçin Hareket Edin Projesi, Viana do Castelo, Portekiz

Şehirdeki ölümlerin %41'i kalp hastalıkları sebebiyle gerçekleşmektedir.

Ayrıca şehirde çok az insan düzenli olarak spor yapmaktadır.

6 yerel spor derneği ile işbirliği içinde bisiklet, jimnastik, futbol, basketbol, koşu vb. sporlarda bir dizi halkın katılabileceği etkinlik düzenlenmiştir. Mayıs ayından Eylül'e kadar her Pazar günü Şehir Parkında yapılan aktivitelerle farkındalık yaratmak ve insanları spor yapmaları için özendirme amaçlı şenlikler düzenlenmiştir.

- **Daha Fazla Bisiklet Kullanımı İçin Okullarda Eğitim Projesi, Sadness, Norveç**

Daha Fazla öğrencinin okullarına bisiklet ile gelmelerini sağlamak için bisiklet yollarının açılması için çalışmalar yapılmış ve bisiklet kullanımının öğretilmesi, trafik kurallarının anlatılması amaçlı uygulamalı eğitimler gerçekleştirilmiştir.

AVRUPA ŞEHİRLERİNDEN ÖRNEKLER

- **Herkes İçin Aktif Yaşam Projesi, Horsens, Danimarka**

Proje ile çocuk, yaşlı ve gençler için fiziksel aktivite olanaklarının arttırılması amaçlanmaktadır.

Risk altındaki çocukların ve gençlerin fiziksel aktivite yapması teşvik edilmektedir. Gerekli mali destek ve ulaşım imkanı sağlanmakta ve bu çocukların organize bir spor faaliyetine katılmaları sağlanmaktadır. Çocuklara ve ailelerine sağlıklı beslenme ve sağlıklı yaşam eğitimleri verilmektedir. Haftada 2 defa çocuklara ve ailelerine ulaşım desteği sağlanarak spor imkanlarına ulaşmaları sağlanmaktadır. Uyuşturucu bağımlısı gençlere terapilerinin bir parçası olarak fiziksel aktivite imkanı sunulmaktadır.

- **Daha Fazla Hareket, Daha Fazla Sağlık Projesi, Milano, İtalya**
- **Şehirde Fiziksel Aktivite İçin İmkan Sağlamak, Brno, Çek Cumhuriyeti**
- **Fiziksel Aktivite ve Diyet ile Sağlık, Lodz, Polonya**
-

Ana tema 3

- **Sağlıklı Kentsel Planlama ve Tasarım:**

- *Sağlıklı bir şehir, tüm vatandaşlar tarafından erişilebilir olan, sağlığı, rekreasyon imkanlarını, esenliği, güvenliği, sosyal etkileşimi, kolay erişilebilirliği, kültürel kimliği destekleyici fiziksel ve yapay bir çevre sunar.*

Ana tema 3 - önemli başlıklar

- **Sağlıklı şehir planlaması:** Şehir planlaması süreç, program ve projelerine sağlık konusunu entegre etmek ve bu amaca ulaşabilmek için yeterli kapasite, politik ve kurumsal desteği sağlamak. Master planlarında ulaşım da erişilebilirliğe ve mahalle planlamasına özel önem vermek.
- **Barınma ve dönüşüm:** Planlama ve tasarım yoluyla entegre ulaşım sistemlerine, herkes için daha iyi barınma koşullarına, sağlıklılaştırma ve dönüşüm planlarına, fiziksel aktivite ve rekreasyon amaçlı yeşil ve açık alanlara erişimi arttırmak.
- **Sağlıklı ulaşım.** Çocuklar ve engelliler de dahil olmak üzere herkes için erişilebilirliği arttırmak ve motorlu araç kullanmadan istenilen yere ulaşımı kolaylaştırmak.
- **İklim değişikliği ve kamu sağlığı ile ilgili acil durumlar:** Şehirlerde iklim değişikliğinin sağlık üzerindeki olumsuz etkileriyle mücadele etmek ve global ekonomi, kamu sağlığı krizlerine hazır olmak ve anında müdahale edebilmek.

Ana tema 3 - önemli başlıklar

- **Güvenlik:** Şehir ve mahallelerin tasarım ve planlarının sosyal etkileşimi ve güvenlik hissini arttırmasını sağlamak ve herkesin (özellikle de çocuk ve yaşlıların) hareket imkanlarını arttırmak.
- **Gürültü ve kirlilik:** İnsanların sağlığına zarar veren çevre kirliliğine karşı (kapalı ve açık alan hava kirliliği, kamu ve çalışma alanlarında tütün dumanı ve gürültü de dahil olmak üzere) koruyucu önlemler geliştirmek ve uygulamak.
- **Sağlıklı kentsel tasarım:** Yürüme ve bisiklete binmeyi kolaylaştıran, sosyal olarak destekleyici çevreler oluşturmak. Kentsel tasarımlarda şehirlerin çok yönlü ve birbirinden farklı kültürel varlıklarını güçlendirmek ve tüm vatandaşların güvenlik, erişilebilirlik, konfor ve aktif yaşam konusundaki beklentilerini karşılayabilecek kentsel tasarımlar hazırlamak.
- **Yaratıcılık ve yaşanabilirlik:** Yaratıcılığı arttıran politika ve kültürel aktiviteleri geliştirmek, insan ve sosyal sermayeyi, sosyal uyumu ve sosyal değişimi destekleyerek toplumun gelişmesine katkıda bulunmak.

AVRUPA ŞEHİRLERİNDEN ÖRNEKLER

- **Sağlıklı bir Şehir Merkezi İçin Planlama, Sheffield, İngiltere**

Her sağlıklı şehrin kalbinde sağlıklı bir merkez bulunur kavramından yola çıkan Sheffield kenti şehir merkezinin ulaşılabilirliğini ve kalitesini arttırmak için çalışmaktadır. Bu proje ile; şehir merkezinde yaya ulaşımını ve ulaşılabilirliği arttırmak, güvenli, sağlıklı ve yüksek kalitede bir merkez yaratmak amaçlanmaktadır. Yaya yollarıyla ve kamu ulaşımıyla desteklenmiş bir merkez planlanmaktadır.

- **Sürdürülebilir Ulaşım Planının Geliştirilmesi, San Fernando de Henares, İspanya**

Farklı ulaşım modları ve nüfus hareketlerini analiz ederek daha çevreci, enerji verimliliğini artıran bir ulaşım modeli üzerinde çalışılmaktadır. Daha sürdürülebilir bir çevre için gaz emisyonlarını ve hava kirliliğini azaltan bir ulaşım planı hazırlanmıştır. Proje kapsamında yaya yolları ve bisiklet yolları ve kamu ulaşımı ağları ana planları hazırlanmış ve halkın katılımıyla uygulanmıştır.

AVRUPA ŞEHİRLERİNDEN ÖRNEKLER

- **Disiplinler Arası Eğitim Projesiyle Sağlıklı Şehir Planlamasının Geliştirilmesi, Belfast, İrlanda**

Tıp ve Şehir Planlama disiplinlerini bir araya getirerek entegre bir sağlıklı şehir planlaması disiplini yaratmak amaçlanmaktadır. Belfast şehri tıp ve şehir planlama profesyonellerini ve öğrencilerini bir araya getirerek Belfast'ta yapılacak çevre yolu inşaatının sağlık etkilerini tespit etmeye çalışmıştır. Bu tecrübe aynı zamanda eğitim sistemine de ışık tutacak sonuçları içerecektir.

- **Yüksek Kalitede Yeşil Alanlar İçin Ortaklık, Glosgow, İngiltere**
- **Yeşil Ana Planı, Turku, Finlandiya**
- **Kentsel Tasarım, Sosyal ve Yapılaşmış Çevre ile Sağlığın Geliştirilmesi, Amadora, Portekiz**
- **Kirletici Sanayi Alanlarının Şehir Dışına Taşınması, Bursa**
-

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Üyelik Şartları

- V. Faz boyunca şehirlerin bazı aktivite ve yaklaşımları benimsemeleri gerekmektedir. Tüm şehirler yapacakları çalışmaların yanı sıra projeyi politik olarak desteklemeli, proje hedeflerini gerçekleştirmek için kaynak ayırmalıdır.
- Ağı'nın bir üyesi olmak için şehirlerin Avrupa'daki diğer şehirlerle çalışmaya ve ağ çalışmalarına katılmaya hazır olması gerekmektedir.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Üyelik Şartları

Herhangi bir şehrin DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı V. Faz'ına üye olması için 10 şarta uyması gerekmektedir.

- 1. Sürdürülebilir yerel destek.** Şehirler üyelik başvurularını yaparken belediye başkanlarının veya üst düzey politikacılarının imzaladığı niyet mektubu ile birlikte şehrin V. Faz'a üyeliğini ve farklı paydaşlarla ortaklık kurulmasını destekleyen meclis kararını da sunmalıdır.
- 2. Koordinatör ve yönlendirme grubu.** Şehirler iyi İngilizce bilgisine sahip tam zamanlı bir koordinatör (veya dengi) görevlendirmeli ve sağlıklı şehirler girişimlerine yönelik idari ve teknik destek sağlamalıdır.

Şehirler buna ek olarak V. Faz'ın şartlarını yerine getirilmesini garanti altına almak için anahtar öneme sahip sektörlerden politik ve idari seviyede karar vericilerin yer aldığı bir yönlendirme kurulu oluşturmuş olmalıdır.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Üyelik Şartları

- 3. Şehir sağlık profili.** Şehir Sağlık Profilleri vatandaşların sağlıklarını etkileyen faktörleri ve şehirde sağlık alanındaki eşitsizlikleri ortaya koyan mükemmel araçlardır. Tüm şehirlerin şehir sağlık profili hazırlaması gerekmektedir. Yeni üye olan şehirler DSÖ'nün sağlıklı şehir profili oluşturma konusundaki kılavuzlarına uygun olarak yeni bir profil hazırlayacaktır. Geçmişte bir şehir sağlık profili oluşturmuş olan şehirlerse bu faz için profillerini güncelleyecektir. V. Faz'da şehirler mümkün olduğunca şehir sağlık profillerinin sağlık alanındaki eşitsizlikleri ve hassas grupların sağlığını ortaya koymasına odaklanmalıdır.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Üyelik Şartları

- 4. Sağlık için entegre planlama.** Şehirler V. Faz'ın amaçlarına ulaşmak ve konuları ile ilgili çalışmaları gerçekleştirmek için sistematik olarak çalışmalıdır ve çalışmalarında sağlık konusunda bütünlükçü bir görüşün oluşmasını ve farklı sektörlerin katkıları üzerine inşa edilen entegre planlama yöntemlerini desteklemelidir.

Şehir sağlık gelişim planları şehirlerin vizyon ve değerlerini ve vizyonlarını gerçekleştirmek için oluşturdukları stratejileri içerir. Şehir sağlık gelişim planları, sağlığı etkileyen politika ve aktivitelere sahip resmi ve resmi olmayan sektör ve kurumların verdikleri katkılarla oluşturulmaktadır.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Üyelik Şartları

5. **Ortaklık.** Şehirler V. Faz'ın amaçları ve ana konularında bilgi, araçlar ve uzmanlıkların oluşturulması ve oluşturulanların test edilmesi için ortak çalışmak zorundadır. Bunun için şehirler tarafından ana konularla ilgili eylem programlarının geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Şehirler aynı zamanda DSÖ Avrupa Ağı ve tematik alt ağları içerisinde de çalışmak ve bilgi ve çıktıların yayılmasına yardımcı olmak zorundadır.
6. **Kapasite arttırma.** Şehirler, sağlık ve tüm yerel politikalarda sağlık alanında eşitlik hedeflerine ulaşmak için bireyler, politikacılar ve kurumlar için öğrenme ortamları oluşturmak zorundadır.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Üyelik Şartları

7. **DSÖ Avrupa Ağları toplantılarına katılım.** Şehirler proje koordinatörlerinin ve belediye başkanlarının DSÖ Avrupa Ağlarının çalışma toplantıları ve konferanslarına katılımlarını idari ve politik taahhüt sağlamak zorundadır. Şehir, her bir toplantıda en azından koordinatör veya ilgili politikacı tarafından temsil edilmek durumundadır.
8. **Belediye başkanlarının toplantılarına katılım.** Belediye başkanlarının (veya lider politikacılarının) V. Faz süresince gerçekleştirilen belediye başkanları toplantılarının her birisine katılmalıdır.
9. **Ağ çalışmalarına katılım.** Şehirler çeşitli konularda gerçekleştirilecek ağ aktivitelerine katılmalıdır. Buna ulusal birlikleri desteklemek ve en azından bir tematik alt ağa katılmak dahildir.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı

Üyelik Şartları

10. İzleme ve değerlendirme mekanizmaları.

Şehirler DSÖ'ye yıllık raporlama yapabilecek ve çalışmalarının ilerleyişini izleyebilecek izleme ve değerlendirme mekanizmalarına sahip olmalıdır. Bunlara ek olarak şehirler V. Faz ana konularındaki amaçlara ulaşmak için gerçekleştirecekleri aktiviteleri yıllık olarak planlamak zorundadır. Şehirlerden, DSÖ'nün başlatacağı herhangi bir harici değerlendirme sürecine katılmaları beklenmektedir.

Ağın İdari Yapısı

DSÖ Avrupa Ağı:

DSÖ Avrupa Ağı; üye ülkelerinin tüm şehirleri de kapsayacaktır, buna göre üye sayısının 100'e ulaşması beklenmektedir. DSÖ, DSÖ Avrupa ağına liderlik sağlamakta ve koordine etmektedir ve Ağ Danışma Kurulu tarafından desteklenmektedir.

DSÖ Avrupa Ağı'na Türkiye için belirlenen üyelik kotası 12 şehirdir.

Şu ana kadar Türkiye'den Ağın 5. Faz'ına üyelik hakkı kazanan Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Gölcük Belediyesi olmuştur.

Ulusal Sağlıklı Şehirler Ağları:

- Ulusal sağlıklı şehir ağları Avrupa'da Sağlıklı Şehirler hareketinin dahili bir parçasıdır. Üye şehirler kendi ülkelerindeki ulusal sağlıklı şehirler ağlarını geliştirmek ve desteklemek için aktif bir şekilde çalışmalıdır. **Üye şehirler, kendi ülkelerinde bir ulusal ağın kurulmuş olması durumunda bu ağlara üye olmak zorundadır.**

Alt ağlar, çalışma kolları ve grupları:

- V. Faz süresince, üye şehirleri ve ulusal ağ şehirlerini V. Faz'ın amaçlarına ulaşma yönünde desteklemek için tematik konularda ilgi grupları için birçok mekanizma kurulacaktır.
- Bu mekanizmaların amacı teknik desteğin ve eğitim materyallerinin geliştirilmesine destek olmak, eğitim faaliyetlerini organize etmek ve uygulamak ve bazı tema ve konulara büyük ilgi duyan şehirlere bir platform oluşturmaktır.

5. Faz üyelik üyelik sürecinin özeti

IV Faz'da DSÖ Avrupa Ağı'na üye olmuş şehirler		Diğer şehirler
1	V. Faz'ın hedef ve şartlarına yönelik taahhütleri de içeren niyet mektubunun DSÖ'ye gönderilmesi	V. Faz'ın hedef ve şartlarına yönelik taahhütleri de içeren niyet mektubunun DSÖ'ye gönderilmesi
2	DSÖ'nün niyet mektubunu kabulü veya reddi	DSÖ'nün niyet mektubunu kabulü veya reddi
3	DSÖ'ye mali katkının gönderilmesi	DSÖ'ye tamamlanmış başvuru formunun teslim edilmesi
4	DSÖ'ye basitleştirilmiş başvuru formunun teslim edilmesi	DSÖ'ye mali katkının gönderilmesi
5	Değerlendiricilerin DSÖ adına değerlendirme işlemini tamamlaması	DSÖ'nün ulusal ağlar tarafından verilen bilgileri ve ilgili arka plan bilgilerini eklemesi
6	DSÖ'nün üyeliği kabulü ve bu durumu ilgili şehre resmi olarak bildirmesi ve ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığı'na bu konuda bilgi vermesi	Değerlendiricilerin DSÖ adına değerlendirme işlemini gerçekleştirmesi
7	DSÖ V. Faz üyelik sertifikasının çıkarılması	DSÖ'nün üyeliği kabulü ve bu durumu ilgili şehre resmi olarak bildirmesi ve ilgili ülkenin Sağlık Bakanlığı'na bu konuda bilgi vermesi
8		DSÖ V. Faz üyelik sertifikasının çıkarılması

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağına Üye Olmanın Faydaları

- Halk sağlığı konularında bilincin artması ve ilgili uluslararası hareketlerin bir parçası olmak,
- Milenyum 21 ilkeleri ve uygulamaları içindeki "Herkes için Sağlık" hedefinde yer almak
- İçinde etkin uygulamaların geliştirileceği uluslararası bir ortam oluşturmak
- Ortaklık projeleri için Avrupa fonu gibi ekstra kaynaklar için uygun güç sağlamak
- Türkiye'deki diğer kentlere örnek olmak
- Türkiye'deki Sağlıklı Şehir Ortaklığı çalışmalarını geliştirmek
- Sağlık sorunları üzerine diğer üye şehirlerle bilgi ve uygulama deneyimi paylaşmak için ağlar oluşturmak
- Sağlık ve sağlıktaki hakça olmayan dağılımın sosyal etkileri ile ilgili araştırma ve geliştirmelere ulaşılabilmek
- Kentte bütün tarafların, kent için katılımcı ve demokratik çalışma kültürünü geliştirmelerini sağlamak

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı 5. Faz (2009-2013) Bursa Üyelik Sertifikası

**Belediye Başkanları ve Yerel
Yöneticiler Kentin Sağlığından
Sorumlu Doktorlardır.**

**Tüm Belediyelerimize Yeni Dönemde
Başarılar!**